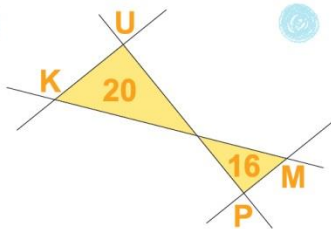

Geometrija na poklicni maturi iz matematike

mag. Mojca Suban

Zavod RS za šolstvo

3. mednarodna konferenca
o učenju in poučevanju matematike
KUPM 2016

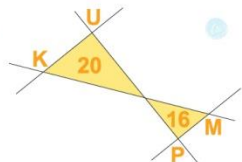
REPUBLIKA SLOVENIJA
**MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT**

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Oris

- prispevek predstavi analizo nalog iz geometrijskih vsebin in uspešnost kandidatov pri njihovem reševanju na poklicni maturi v obdobju od 2006 do 2016
- v analizi so zajeti pregled in opis nalog iz geometrijskih vsebin za posamezne izpitne pole, indekse težavnosti (IT) za te naloge in indekse težavnosti za celotne izpitne pole
- predstavljene so ključne ugotovitve analize

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

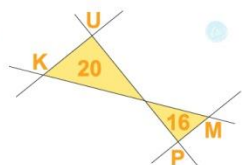
REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Robni pogoji

- uporabljeni so podatki iz spomladanskih rokov 2006-2016 (za jesenski in zimski rok ni podatkov)
- pri pregledu uspešnosti je za izhodišče primerjava indeksov težavnosti za posamezno nalogo z indeksom težavnosti za celotno izpitno polo
- indeks težavnosti je izračunan za vzorec (okrog 6,4 % števila vseh izpitnih pol na spomladanskem roku)

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

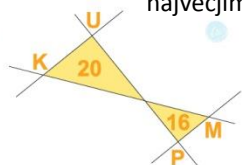
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Primer zapisa iz analize

Rok PM N	Naloga	Število točk	Opis naloge		IT za nalogo	IT za IP
			Podatki	Izračunaj, nariši		
Spomladanski rok 2006 363	7.	5	enakokrak trikotnik s podano osnovnico in krakom	skica, velikost kota med osnovnico in krakom	0,53	0,50
	II.	15	pokončna 4-strana piramida, dolžina stranic pravokotnika (osnovne ploskve), stranski rob	skica telesa, skica mreže, prostornina, ploščina stranske ploskve	0,44	
Spomladanski rok 2007 322	3.	4	skica dveh vzporednih premic p in q ter premice r , ki ju seka; velikost kota med r in p	velikost kota med premicam q in r ter velikost suplementarnega kota med r in p	0,64	0,47
	7.	5	pravilna 4-strana piramida, osnovni rob, kot med stransko in osnovno ploskvijo	skica, prostornina	0,30	
	III.	15	trikotnik, dolžine dveh stranic in velikost kota, nasproti daljše stranice	skica, ploščina, težiščnica na c , utemeljitev enakokrakosti trikotnika	0,26	

[1](#) Število izpitnih pol v vzorcu

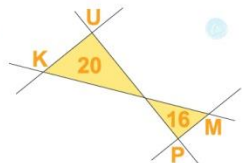
[2](#) Indeks težavnosti odraža uspešnost kandidatov pri posamezni nalogi. Vrednost blizu 1 kaže lahko nalogo (ki so jo skoraj vsi rešili pravilno), vrednost blizu 0 pa težko nalogo. Izračunamo ga kot količnik med povprečnim doseženim številom točk pri nalogi in največjim možnim številom točk pri isti nalogi.

KUPM 2016

Ugotovitve

- V vseh obravnavanih letih je bila med nalogami drugega dela vsaj ena naloga iz geometrijskih vsebin.
- Med nalogami prvega dela je bilo v omenjenih letih 18 nalog iz geometrije, od tega so kandidati pri sedmih nalogah dosegli višji IT, pri enajstih nalogah pa nižji IT kot pri celotni izpitni poli.
- V drugem delu so kandidati pri vseh enajstih nalogah dosegli nižji IT kot pri celotni poli.

KUPM 2016

Zavod Republike Slovenije za šolstvo

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA IZOBRAŽEVANJE,
ZNANOST IN ŠPORT

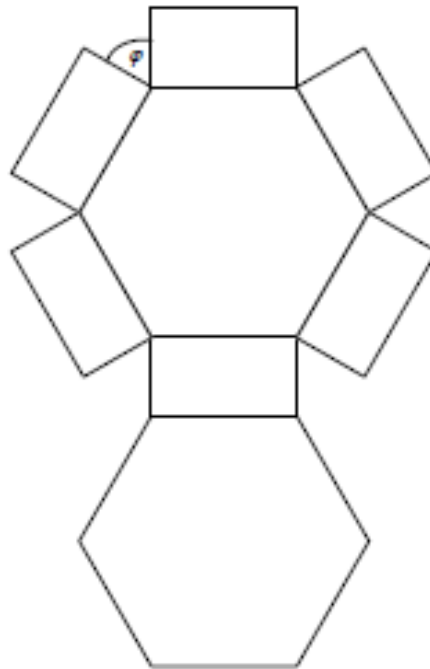
EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD
SOCIALNI SKLAD
NALOŽBA V VAŠO PRIHODNOST

Ugotovitve (nadaljevanje)

- najslabše ($IT < 0,45$) so reševane naloge iz prostorske geometrije (pravilna 6-strana prizma, pokončna 4-piramida, pravilna 4-strana piramida, pokončna 3-strana prizma, stožec, valj) in manj značilne naloge iz ravninske geometrije (npr. prekržani deščici) ali v kontekstu (npr. pravokotni trikotnik v kontekstu nadmorske višine).

Najslabše reševana naloga (IT=0,17)

2. Škatla za bonbone ima obliko pravilne šeststrane prizme. Osnovni rob prizme je dolg 6 cm, višina pa 5 cm. Na sliki je mreža šeststrane prizme.

- 2.1. Izračunajte ploščino osnovne ploskve prizme in velikost označenega kota φ na sliki.

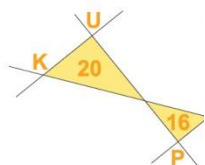
(7 točk)

- 2.2. Izračunajte površino dane prizme.

(4 točke)

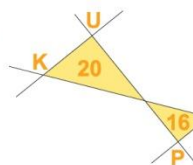
- 2.3. Skupna prostornina bonbonov v škatli je približno $254,34 \text{ cm}^3$. Izračunajte delež prostornine, ki jo zasedajo bonboni v škatli.

(4 točke)

Navodila za popravljanje

Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.1	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ uporaba formule za izračun ploščine pravilnega šestkotnika, npr.: $S = 6 \cdot S_{\Delta} = 6 \cdot \frac{6^2 \cdot \sqrt{3}}{4}$ 	1 + 1
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ rešitev, npr.: $S = 54\sqrt{3} \text{ cm}^2 \doteq 93,53 \text{ cm}^2$ 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ upoštevanje, da so velikosti notranjih kotov pravilnega šestkotnika 120° 	
	1	<ul style="list-style-type: none"> ♦ upoštevanje, da so velikosti notranjih kotov pravokotnika 90° 	
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ izračun kota φ, npr.: $\varphi = 360^\circ - 120^\circ - 90^\circ - 90^\circ = 60^\circ$ 	1 + 1
Skupaj	7		
Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.2	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ izračun ploščine plašča prizme, npr.: $S_{pl} = 6 \cdot 6 \cdot 5 = 180 \text{ cm}^2$ 	1 + 1
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ izračun površine prizme, npr.: $P = 2 \cdot 54\sqrt{3} + 180 = 108\sqrt{3} + 180 \text{ cm}^2$ $\doteq 367,06 \text{ cm}^2$ 	1* + 1
Skupaj	4		
Naloga	Točke	Rešitev	Dodatna navodila
2.3	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ uporaba formule za izračun prostornine prizme, npr.: $V = 54\sqrt{3} \cdot 5 = 270\sqrt{3} \text{ cm}^3 \doteq 467,65 \text{ cm}^3$ 	1* + 1
	2	<ul style="list-style-type: none"> ♦ izračun deleža prostornine, ki jo zasedejo bonboni, npr.: $\frac{254,34}{467,65} \doteq 0,5439$ 	1* + 1
Skupaj	4		

Možni razlogi

- slaba prostorska predstava
- neutrjeno znanje
- nerazumevanje pojmov
- nepriljubljenost geometrijskih vsebin med nekaterimi kandidati
- raznolikost populacije na poklicni maturi
- št. ur v KZ ni predpisano
- pristopi k obravnavi
- ...

Najbolje reševani nalogi (IT=0,84, IT=72)

9. V trikotniku ABC notranji kot pri oglišču A meri 53° , notranji kot pri oglišču B pa 72° . Narišite skico trikotnika ABC . Izračunajte velikost notranjega kota pri oglišču C . Na skici z β' označite zunanji kot pri oglišču B in izračunajte njegovo velikost.

(5 točk)

Vir: RIC, 2014

8. Vrt ima obliko pravokotnika z dolžino 10 m in širino 6 m. Gospodar bo vrt po dolžini povečal za 20 % in po širini zmanjšal za 15 %. Izračunajte, za koliko kvadratnih metrov (m^2) se bo spremenila ploščina vrta.

(5 točk)

Vir: RIC, 2009

Izzivi

- ugotovitve povezati s stanjem pri NPZ in SM
- razširiti nabor statističnih podatkov in vzorec